

Teza: niewłaściwe wykonywanie czynności zawodowych przez radcę prawnego

Strona nie ma interesu prawnego w powództwie o ustalenie, jeżeli może wytoczyć powództwo o świadczenie. Radca prawny wytaczając w takiej sytuacji powództwo o ustalenie, jako profesjonalny pełnomocnik nie dochował starannego działania przy prowadzeniu sprawy pokrzywdzonej.

Sygn. akt WO-62/19

ORZECZENIE

z dnia 18 czerwca 2019 r.

Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie

w składzie:

Przewodniczący: S WSD Jacek Będkowski

Sędziowie: S WSD Adela Fischer, S WSD Jolanta Ruszczak - sprawozdawca

Protokolant: Aneta Stefańska

przy udziale Zastępcy Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego radcy prawnego Bogusławy Boyen

po rozpoznaniu w dniu 18 czerwca 2019 r. w Warszawie na rozprawie sprawy radcy prawnego M. G. (WA- (...))

obwinionego o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2115) w związku z art. 6 ust. 1 i art. 28 ust. 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 8/YIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r.

na skutek odwołania obwinionego radcy prawnego od orzeczenia Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 9 stycznia 2019 r. w sprawie Sygn. akt: D 115/18

orzeka:

1.

utrzymuje w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie z dnia 9 stycznia 2019 r. Sygn. akt: D 115/18,

2.

zasądza od obwinionego radcy prawnego koszty postępowania odwoławczego w zryczałtowanej wysokości 1200,00 zł (słownie: jeden tysiąc dwieście) na rzecz Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie.

UZASADNIENIE

Na skutek skargi z dnia 18 grudnia 2015 r. B. Ś. Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie w dniu 5 października 2017 r. skierowała do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie wniosek o ukaranie radcy prawnego M. G. za to, że:

1.

działając w imieniu B. Ś. wystosował w dniu 28 stycznia 2013 r. pismo do Zakładów Budynków Miejskich Sp. z o.o. ul. Kolejowa 2a w Bytomiu zawiadamiając, że skarżąca korzystając z prawa zatrzymania wstrzymuje zapłatę należności wspólnoty za grudzień 2012 r. oraz kolejne miesiące do czasu wstrzymania wierzytelności wobec Wspólnoty, czym doprowadził do wniesienia w dniu 2 czerwca 2015 r. przeciwko skarżącej przez Wspólnotę Mieszkańców w Bytomiu przy ul. Batorego 11 powództwa o wydanie nakazu zapłaty oraz w konsekwencji do szkody Skarżącej w wysokości 15 700, 00 zł to jest popełnienia czynu stypizowanego w art. 6 ust. 1 w zw. z art. 28. ust. 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 8/YIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233 z późn. zm.),

2.

działając w imieniu B. Ś. na podstawie udzielonego przez nią pełnomocnictwa w dniu 15 lutego 2015 r. wniósł do Sądu Rejonowego w Bytomiu I Wydział Cywilny powództwo o ustalenie, że należności pozwanej Wspólnoty za okres od grudnia 2012 r. do grudnia 2014 r. do których ponoszenia zobowiązana była skarżąca wynoszą łącznie kwotę 1.000,00 zł, podczas gdy celowość wnoszenia przedmiotowego powództwa oraz szansy na osiągnięcie pożądanego dla Skarżącej skutku tego postępowania było wątpliwe, co potwierdził wyrok Sądu Rejonowego w Bytomiu I Wydział Cywilny z dnia 20 lipca 2015 r. Sygn. akt. I C 241/15, z którego wynika, iż powództwo zostało oddalone z uwagi na całkowicie bezzasadne

to jest popełnienia czynu stypizowanego w art. 6 ust. 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 8/YIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233 z późn. zm.),

3. działając w imieniu B. Ś. na podstawie udzielonego przez nią pełnomocnictwa, wniósł w dniu 15 lutego 2015 r. do Sądu Rejonowego w Bytomiu I Wydział Cywilny powództwo o ustalenie, że należności pozwanej Wspólnoty za okres od grudnia 2012 r. do grudnia 2014 r. do których ponoszenia zobowiązana była skarżąca wynoszą łącznie kwotę 1 000,00 zł, nie poinformował Skarżącą w sposób wyczerpujący i zrozumiały o ryzykach prawnych związanych z wniesieniem powództwa o ustalenie oraz o przyjętej taktyce postępowania - co było istotne - z uwagi na wysoce prawdopodobny zarzut braku interesu prawnego oraz uznania powództwa za całkowicie bezzasadne to jest popełnienia czynu stypizowanego w art. 6 ust. 1 w zw. z art. 28. ust. 5 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego stanowiącego załącznik do Uchwały Nr 8/YIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r. w związku z art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2016 r. poz. 233 z późn. zm.),

Orzeczeniem z dnia 5 lutego 2018 r. Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie Sygn. akt D 75/17 umorzył postępowanie z uwagi na przedawnienie karalności czynu opisanego w pkt. 1 wniosku o ukaranie i uniewinnił radcę prawnego od czynów zarzucanych w pkt. 2 i 3 wniosku o ukaranie.

Odwołanie wniosła pokrzywdzona B. Ś..

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych orzeczeniem z dnia 16 lipca 2018 r. Sygn. akt WO - 70/18 utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie w zakresie pkt. I i w tej części orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego OIRP w Warszawie stało się prawomocne z dniem 1 października 2018 r. ponadto uchylił pkt. II i III orzeczenia i przekazał w tym zakresie do ponownego rozpoznania.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Okręgowy Sąd Dyscyplinarny OIRP w Warszawie orzeczeniem z dnia 9 stycznia 2019 r. Sygn. akt. D 115/18 uznał radcę prawnego M. G. winnym zarzucanego w pkt. 2 i 3 wniosku o ukaranie przewinienia dyscyplinarnego i wymierzył karę pieniężną w wysokości 4 000,00 zł za przewinienie z pkt. 2 oraz karę upomnienia za przewinienie z pkt. 3. Zasadził od obwinionego zwrot kosztów postępowanie dyscyplinarnego w wysokości 3 000,00 zł.

Pismem z dnia 15 marca 2019 r. odwołanie od powyższego orzeczenia złożył obwiniony radca prawny. Zaskarżył orzeczenie w całości zarzucając rażące naruszenie dyspozycji, zawartej w art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego poprzez

błędne zastosowanie tego przepisu i wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia w całości. Obwiniony w odwołaniu podniósł, że orzeczenie jest rażąco dowolne - luźno i pozornie powiązane z kwalifikacją prawną zarzutów.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie - zwany dalej: „sądem odwoławczym” - uznał zarzuty skarżącego za bezzasadne.

W ocenie sądu odwoławczego orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Warszawie - zwanym dalej - „sądem okręgowym” - jest prawidłowe i zasadne.

Sąd odwoławczy w całości podziela i uznaje za własne poczynione przez sąd okręgowy ustalenia faktyczne.

Skarżący podniósł zarzut naruszenia dyspozycji zawartej w art.6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego poprzez błędne zastosowanie tego przepisu..

Obwiniony w swoim odwołaniu powołuje i analizuje art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu ustalonym Uchwałą Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, który wszedł w życie 1 lipca 2015 r.

„Art. 6 Radca prawny mając na uwadze treść roty ślubowania określonej w ustawie o radcach prawnych, obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami”.

Natomiast w dniu popełnienia przez obwinionego przewinień dyscyplinarnych 15 luty 2015 r. obowiązywał art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu jak w załączniku do Uchwały Nr 8/YIII/2010 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 28 grudnia 2010 r., który to przepis został powołany przez Zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego we wniosku o ukaranie, a następnie w orzeczeniu sądu okręgowego.

„Art. 6 ust. 1 Radca Prawny obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe zgodnie z prawem, uczciwie, rzeczowo i z należyta starannością”.

Już choć by z powyższych względów odwołanie obwinionego nie zasługuje na uwzględnienie.

W ocenie sądu odwoławczego, sąd okręgowy dokonał prawidłowo subsumcji ustalonego stanu faktycznego do normy prawa materialnego zawartej w art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego - dalej „KERP”.

Przyjęcie zlecenia i otrzymanie wynagrodzenia rodzi po stronie radcy prawnego obowiązek wykonywania czynności zawodowych zgodnie z wiedzą prawniczą, uczciwie i z należyta starannością.

Od radcy prawnego, świadczącego pomoc prawną, wymagana jest sumienność i najwyższa staranność wymagana od profesjonalisty. Zarówno w orzecznictwie sądowym, jak i w poglądach doktryny ugruntowane jest stanowisko potwierdzające, że zawodowy charakter działalności oznacza podwyższony zakres wymagań. Uzasadnione jest to zarówno doświadczeniem profesjonalisty, uzyskanymi przez niego najwyższymi kwalifikacjami, jak i posiadaną przez niego fachową specjalistyczną wiedzą. Profesjonalność pełnomocnika procesowego zakłada posiadanie kompetencji w sprawach, których prowadzenia się podejmuje, zatem zna je od strony normatywnej, teoretycznej i zastosowania w praktyce, zwłaszcza poprzez orzecznictwo, a także uwzględniając wystarczające doświadczenie zawodowe i życiowe. Staranność pełnomocnika procesowego może być uznana za niemieszczącą się we wzorcu należytej staranności radcy prawnego wówczas gdy wybrany sposób postępowania w sprawie jest ewidentnie sprzeczny m.in. z powszechnie aprobowanymi poglądami doktryny bądź ustalonym orzecznictwem, znanym przed podjęciem decyzji przez radcę prawnego.

Dokonany przez obwinionego wybór powództwa o ustalenie był całkowicie bezzasadny i sprzeczny z utrwalonym orzecznictwem. Słusznie sąd okręgowy wskazał, iż przesłanką materialno-prawną występowania z powództwem o ustalenie na podstawie art. 189 k.p.c. jest istnienie w całym toku procesu interesu prawnego po stronie powodowej.

Brak interesu prawnego skutkuje koniecznością oddalenia powództwa. Sąd odwoławczy zauważa, że zarówno w judykaturze jak i w doktrynie prawa cywilnego utrwalone jest powszechnie stanowisko, iż strona nie ma interesu prawnego w powództwie o ustalenie, jeżeli może dochodzić lub bronić przysługujących mu uprawnień w drodze innych środków prawnych dalej idących, w szczególności, jeżeli może wytoczyć powództwo o świadczenie. Stąd zdaniem sądu odwoławczego obwiniony nie dochował starannego działania przy prowadzeniu sprawy pokrzywdzonej, a tym samym naruszył zasady określone w art. 6 ust. 1 KERP to jest popełnił przewinienie dyscyplinarne określone w pkt. 1 zaskarżonego orzeczenia. Sąd okręgowy słusznie z tego tytułu wymierzył obwinionemu karę pieniężną w wysokości 4 000,00 zł.

Sąd okręgowy wymierzył obwinionemu karę upomnienia za przewinienie dyscyplinarne określone w pkt. 2 zaskarżonego orzeczenia. Oczywistym jest, że wykonywanie czynności zawodowych w sposób zgodny z prawem, uczciwy, rzeczowy i z należytą starannością (art. 6 ust. 1 KERP) wiąże się z obowiązkiem informowania klienta o przebiegu sprawy i jej wyniku w sposób ustalony z klientem (art. 28 KERP).

Zdaniem sądu odwoławczego prawidłowo sąd okręgowy zastosował do przewinienia popełnionego przez obwinionego, a określonego w pkt.2 orzeczenia, art. 6 ust. 1 KERP.

Obowiązkiem radcy prawnego jest każdorazowo wyjaśniać klientowi skutki prawne podejmowanych czynności lub ich zaniechania. Sąd okręgowy na podstawie materiału dowodowego, a w szczególności przesłuchania Pokrzywdzonej ustalił, że obwiniony nie pouczył Pokrzywdzonej w sposób należyty i rzetelny o ryzykach związanych z występowaniem z tak wątpliwym procesowo powództwem, tym samym dopuścił się popełnienia przewinienia dyscyplinarne z art. 6 ust. 1 w zw. z art. 28 ust.5 KERP.

Sąd odwoławczy w pełni podziela stanowisko przedstawione przez sąd okręgowy, stąd utrzymał w mocy orzeczenie sądu okręgowego.

Na marginesie swoich rozważań sąd odwoławczy podkreśla, że przedmiotem kontroli odwoławczej jest wyrok, a nie tylko samo uzasadnienie. Dlatego nawet niestarannie sporządzone uzasadnienie (co zarzuca obwiniony) nie oznacza nieprawidłowości wyroku i nie może prowadzić automatycznie do jego uchylenia. Sąd odwoławczy orzeka nie na podstawie sporządzonego uzasadnienia, ale na podstawie materiału dowodowego zebranego przez sąd okręgowy.

Reasumując sąd odwoławczy stwierdza, iż w zaskarżonym orzeczeniu nie doszło do naruszenia art. 6 KERP poprzez błędne jego zastosowanie, stąd brak jest podstaw do uchylenia lub zmiany orzeczenia sądu okręgowego.

Wobec powyższego, na podstawie art. 437 § 1, art. 456 k.p.k. w zw. z art. 458 k.p.k. i art. 74¹ oraz art. 62 ust. 1 ustawy o radcach prawnych sąd odwoławczy orzekł jak na wstępie.

Na podstawie art. 70⁶ ustawy o radcach prawnych, w związku z § 1, ust. 1, pkt.2 Uchwały Nr 86/IX/2015 Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 20 marca 2015 r. w sprawie określenia wysokości zryczałtowanych kosztów postępowania dyscyplinarnego Sąd Odwoławczy orzekł o kosztach postępowania odwoławczego przed Wyższym Sądem Dyscyplinarnym w Warszawie.